

Starosta Policki

Police, dnia 10 maja 2019 r.

**Pani
Aneta Rejczyk-Matysiak
Radna Powiatu Polickiego**

SR.0003.2.2019.BS

Odpowiadając na Pani wniosek z dnia 25 kwietnia 2019 r., który do biura Rady Powiatu w Policach wpłynął w dniu 26 kwietnia 2019 r., sprawie objęcia ochroną pomnikową dębów rosnących przed wjazdem do miejscowości Kościno wzdłuż drogi powiatowej, a także mając na uwadze brzmienie § 63 ust. 1 i 2 Statutu Powiatu Polickiego (Dz. U. woj. Zachodniopomorskiego z 2018 r. poz. 5468) oraz art. 244 i 247 w związku z art. 237 § 1 i §2 Kodeksu postępowania administracyjnego, informuję, co następuje.

Podstawowym aktem prawnym określającym cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”. Zagadnienia odnoszące się do pomników przyrody zostały uregulowane w rozdziale 2 wspomnianego aktu, w szczególności w art. 40, 44 i 45. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy, pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe i jaskinie. Kryteria uznawania wskazanych wyżej tworów za pomniki przyrody określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300). W dokumencie tym przyjęto m.in., że kryteriami uznawania drzew za pomniki przyrody są:

- 1) obwód pnia – nie mniejszy niż minimalny obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm, określony dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew w załączniku do rozporządzenia, lub
- 2) wyróżnianie się wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa bądź gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach bądź szpalerach, pokrój (czyli ogólny kształt części nadziemnej drzewa) lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe.

Stosownie do treści art. 44 ust. 1 ustawy, ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Zatem, w przepisie tym określone zostały kompetencje upoważniające wymieniony w nim organ do wprowadzenia form ochrony z art. 40-43 ustawy. W uchwale rady określa się nazwę danego obiektu, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony, a także zakazy właściwe dla tego obiektu, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy (np. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu, czy uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby). Również zniesienie pomnika przyrody wymaga uchwały rady gminy (art. 44 ust. 3 i 4 ustawy). Projekt uchwały

w sprawie ustanowienia bądź zniesienia pomnika przyrody wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska dokonywanego w trybie art. 106 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Procedura ustanowienia drzew pomnikami przyrody jest złożona i przebiega kilkietapowo. Pierwszy etap to prace przygotowawcze związane przede wszystkim ze sporządzeniem ekspertyzy dendrologicznej, która ma na celu określić m.in. stan zachowania drzew, ich kwalifikację do objęcia ochroną prawną oraz niezbędne do wykonania zabiegi pielęgnacyjne. Drugi etap, to przygotowanie dokumentacji wnioskowej związanej z wystąpieniem o objęcie ochroną pomnikową drzew do rady gminy właściwej ze względu na lokalizację okazów. W ramach wspomnianej dokumentacji należy sporządzić karty pomników przyrody odrębnie dla każdego drzewa, a także inne dokumenty przedstawiające ich lokalizację, tytuł prawny nieruchomości, na której rosną, itp.

Rozważając kwestię objęcia ochroną pomnikową określonych okazów przyrody nie można pominąć faktu, że takie posunięcie wpływa na wiele sfer, w tym na możliwość wykonywania prawa własności, czy zarządzania nią, w znaczący sposób je ograniczając. Ustanowienie drzew pomnikami przyrody generuje określone koszty, zwłaszcza w kontekście przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych. Zabiegi na okazach pomnikowych są dużo bardziej kosztowne niż w przypadkach innych drzew. Ponadto, warto w tym miejscu zaznaczyć, że zabiegi pielęgnacyjne wykonywane na pomnikach przyrody każdorazowo wymagają uzgodnienia z organem, które ustanowił tę formę przyrody, zaś uzgodnienie musi mieć formę stosownej uchwały. Nie bez znaczenia jest również fakt, że w przypadku konieczności usunięcia drzewa spowodowanej np. jego stanem zdrowotnym, zagrożeniem jakie stwarza dla otoczenia bądź jego lokalizacją kolidującą z daną inwestycją publiczną, wymagane jest najpierw zniesienie ustanowionej formy ochrony prawnej, które również dokonywane jest w drodze uchwały rady gminy.

Przystępując do oceny zasadności objęcia drzew ochroną pomnikową nie można pominąć zasady proporcjonalności oraz celowości takiego działania, co sprowadza się w głównej mierze do ustalenia, czy koszty jakie będzie trzeba ponieść w związku z ustanowieniem drzew pomnikami przyrody oraz późniejszymi działaniami związanymi z ich zachowaniem, nie będą przewyższać korzyści z ich ustanowienia.

Niezależnie od powyższego, uwzględniając lokalizację wskazanych przez Panią okazów przyrodniczych, które miałyby zostać objęte ochroną pomnikową, Zarząd Powiatu w Policach pełniący rolę zarządcy dróg powiatowych na terenie powiatu polickiego, dokładnie przeanalizuje sprawę wystąpienia do właściwego organu gminy z inicjatywą objęcia ochroną i nadania drzewom statusu pomników przyrody.

z up. STAROSTY
J. Napiwodzka
Joanna Napiwodzka
WICESTAROSTA

Otrzymują do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Powiatu w Policach
2. ST
3. SW
4. KD
5. SP